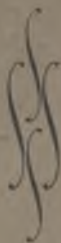

Statut

Towarzystwa nauczycieli uzupełnia-
jących szkół przemysłowych polskich
w Orłowej.

Nakładem i drukiem
Ludowej Drukarni we Fryszacie.

1925.

ZBIORY
S. ZAHRADNIKA

STATUT

**Towarzystwa nauczycieli uzupełn.
szkół przemysł. polskich w Orłowej.**

1. Nazwa i siedziba.

§ 1.

Stowarzyszenie nosi nazwę: „**Towarzystwo nauczycieli uzupełniających szkół przemysłowych polskich**“. Ma siedzibę w Orłowej i rozciąga swą działalność na Czechosłowację.

§ 2.

Celem Towarzystwa jest:

Zjednoczenie ogółu nauczycieli uzupełniających szkół przemysłowych i zawodowych polskich oraz wychowawców polskich „Ognisk“ młodzieży przemysłowej i handlowej, jakoteż tych jednostek społeczeństwa polskiego, które żywo zajmują się sprawami polskiego szkolnictwa przemysłowego i zawodowego w Czechosłowacji.

a) Dla podniesienia polskiego szkolnictwa przemysłowego i zawodowego, oraz opieki nad młodzieżą przemysłową i handlową;

b) dla strzeżenia i obrony materialnych i intelektualnych interesów nauczycielstwa polskich uzupełniających szkół przemysłowych i zawodowych, oraz wychowawców polskich „Ognisk“ młodzieży przemysłowej i handlowej na Śląsku czechosłowackim.

2. Środki.

§ 3.

Do osiągnięcia powyższych celów służyć będą następujące środki:

1. Wnoszenie memoriałów i petycji do właściwych władz w sprawach, objętych § 2. niniejszego statutu.

2. Udzielanie na żądanie władz opinii w sprawach, objętych § 2. statutu.

3. Udzielanie członkom porady i obrony prawnej w sprawach, wynikających z celów Towarzystwa.

4. Zwoływanie zebrań i wieców nauczycieli uzupełniających szkół przemysłowych i zawodowych i wychowawców „Ognisk“ młodzieży.

5. Zwoływanie kongresów dla spraw szkolnictwa przemysłowego i zawodowego oraz dla spraw opieki nad młodzieżą przemysłową i handlową.

6. Popieranie dalszego kształcenia się nauczycieli uzupełniających szkół przemysłowych

i zawodowych, oraz wychowawców „Ognisk“ młodzieży.

7. Urządzanie kursów, wykładów i odczytów naukowych dla dalszego kształcenia się nauczycieli uzupełniających szkół przemysłowych i zawodowych polskich, oraz dla wychowawców „Ognisk“ młodzieży, wreszcie kursów; wykładów i odczytów z dziedziny wiadomości przemysłowych i handlowych dla szerszej publiczności a szczególnie dla sfer przemysłowych i handlowych.

8. Ogłaszanie konkursów na dzieła naukowe, podręczniki, modele, przybory, wzory, formularzy i gry z zakresu działania Towarzystwa, oraz nakład własny tychże, lub też oddawanie przygotowanych nakładów do wydania tym firmom lub instytucjom, które zechcą zastosować się do potrzeb uzupełniających szkół przemysłowych i zawodowych, oraz „Ognisk“ młodzieży a umówią się z Towarzystwem co do wynagrodzenia za przygotowanie nakładu.

9. Założenie składu przyborów szkolnych i środków naukowych dla uzupeł. szkół przemysłowych i zawodowych, oraz składu przyborów i gier dla „Ogniska“ a ewentualnie założenie spółki składowej.

10. Urządzanie wspólnych wycieczek i podróży naukowych dla nauczycieli uzupeł. szkół

przemysłowych i zawodowych, oraz dla wychowawców „Ognisk“, dla członków Towarzystwa, wreszcie dla młodzieży przemysłowej i handlowej.

11. Wydawanie czasopism, poświęconych sprawom Towarzystwa, szkolnictwa uzupełniająco-przemysłowego i zawodowego, oraz „Ognisk“ młodzieży.

12. Zakładanie bibliotek i czytelni w zakresie szkolnictwa uzupełniająco-przemysłowego i zawodowego, oraz „Ognisk“ młodzieży, jakoteż handlu i przemysłu.

13. Organizowanie centralnych wystaw uzupełniających szkół przemysłowych i zawodowych, centralnych wystaw prac terminatorów, oraz popisów wspólnych dla „Ognisk“ młodzieży.

14. Niesienie pomocy przy organizowaniu nowych polskich uzupełniających szkół przemysłowych i zawodowych, oraz „Ognisk“ młodzieży.

15. Organizowanie nowych „Ognisk“ młodzieży przemysłowej, oraz stowarzyszeń, wspierających „Ogniska“.

16. Organizowanie burs terminatorskich.

17. Udzielanie porady członkom z kół rzemieślniczych, przemysłowych i handlowych w

sprawach organizowania polskiego rękodziela, przemysłu i handlu.

18. Wysyłanie delegatów na zjazdy, wiece i kongresy, tyczące szkolnictwa uzupełniająco-przemysłowego, zawodowego, oraz spraw opieki nad młodzieżą przemysłową i handlową.

19. Porozumiewanie się i utrzymywanie stosunków z towarzystwami o podobnych celach.

20. Urządzanie przedstawień teatralnych, koncertów, wycieczek ludowych, balów itp. przedsięwzięcia dla spopularyzowania celów Towarzystwa i przysporzenia mu dochodów.

21. Wszelkie inne środki legalne, zmierzające do urzeczywistnienia celów Towarzystwa.

3. Członkowie.

§ 4.

Członkowie Towarzystwa dzielą się na:

1. zwyczajnych,
2. wspierających,
3. honorowych.

§ 5.

Członkiem zwyczajnym Towarzystwa może być każdy czynny lub emerytowany, ewentualnie nie stale zwolniony od obowiązków nauczyciel(ka) uzupełniających szkół przemysłowych i zawodowych, wychowawca(czyni) „Ogniska” młodzieży przemysłowej i handlowej na Śląsku czechosłowackim.

§ 6.

Członkiem wspierającym mogą zostać osoby lub instytucje, interesujące się żywo sprawami, objętymi celami Towarzystwa, a które zobowiążą się do uiszczenia rocznej wkładki i wpisowego we wysokości nie mniejszej od każdorazowej wkładki i wpisowego członków zwyczajnych.

§ 7.

Członków honorowych mianuje Walne zgromadzenie na wniosek Wydziału bez dyskusji z pośród osób, zasłużonych około rozwoju polskich uzupełniających szkół przemysłowych i zawodowych, oraz „Ognisk“ młodzieży przemysłowo-handlowej na Śląsku czechosłowackim, lub też około rozwoju Towarzystwa. Członkowie honorowi nie są zobowiązani do uiszczenia wkładek ani wpisowego.

§ 8.

Członków zwyczajnych i wspierających przyjmuje Wydział Towarzystwa na podstawie zgłoszenia i podpisanej deklaracji. W razie nie przyjęcia osoby zgłaszającej się, uwiadamia się ją bez podania powodów.

4. Obowiązki członków.

§ 9.

Wszyscy członkowie są zobowiązani:

- a) 1. przestrzegać przepisów statutu i regu-

laminów i stosować się do uchwał Walnego zgromadzenia i Wydziału;

2. brać czynny udział w pracach około urzeczywistnienia celów Towarzystwa;
3. popierać Towarzystwo, starać się o jego rozwój, oraz zjednywać mu nowych członków.

- b) Członkowie zwyczajni zobowiązani są zapłacić jednorazowo wpisowe, oraz uiszczać regularnie wkładki roczne w miesiącu styczniu każdego roku, której wysokość oznaczy każdorazowe Walne zgromadzenie.
- c) Członkowie wspierający zobowiązani są zapłacić jednorazowo wpisowe, oraz uiszczać regularnie wkładkę roczną w miesiącu styczniu każdego roku we wysokości, do której się zobowiązali, conajmniej atoli we wysokości każdorazowej wkładki członków zwyczajnych.

5. Prawa członków.

§ 10.

Każdy członek zwyczajny ma prawo:

- a) korzystać z wszelkich środków i urządzeń, które Towarzystwo przedsięwzięmie w celu obrony interesów członków Towarzystwa;
- b) brać udział we wszystkich korzyściach, które Towarzystwo będzie w stanie uzyskać dla swoich członków;

- c) przedkładać Wydziałowi wnioski na piśmie, jednak wnioski te muszą być pisemnie umotywowane;
- d) brać udział na Walnem zgromadzeniu, na konferencjach pedagogicznych i innych zebraniach, zwołanych przez Towarzystwo z głosem stanowczym;
- e) stawiać na tych zebraniach wnioski i głosować;
- f) wyboru i wybieralności;
- h) przedstawiania nowych członków.

§ 11.

Członkowie wspierający i członkowie honorowi korzystają z tych samych praw i urządzeń co i członkowie zwyczajni, z wyjątkiem tych urządzeń, które dotyczą tylko członków zwyczajnych, z tytułu ich charakteru służbowego, z tem ograniczeniem, że prezesem, wiceprezesem i sekretarzem oraz skarbnikiem Towarzystwa może być tylko członek zwyczajny a liczba członków wspierających we Wydziale Towarzystwa może wynosić najwyżej 1 na 3 lub 2 na 9. Taksamo i do Komisji kontrolującej może wejść tylko 1 członek wspierający, który atoli nie może być przewodniczącym Komisji kontrolującej.

§ 12.

Prawo udziału na Walnem zgromadzeniu

mają tylko ci członkowie zwyczajni i wspierający, którzy już uiścili w całości wkładkę za rok ubiegły.

6. Wystąpienie.

§ 13.

Wystąpienie z Towarzystwa dozwolone jest tylko z końcem roku kalendarzowego za poprzednim pisemnem uwiadomieniem Wydziału conajpóźniej do 15. grudnia każdego roku.

Członek występujący obowiązany jest wyrównać zaległość, oraz uiścić wkładki do końca roku kalendarzowego.

§ 14.

Członek, który przez rok nie płaci wkładki pomimo pisemnego upomnienia, przestaje być członkiem Towarzystwa z dniem 31. grudnia tego roku, za który nie uiścił wkładki, winien jest atoli zapłacić zaległą wkładkę wraz z kosztami upomnień i kosztami sądownie przyznaniem, gdyby Towarzystwo zmuszone było ściągać wkładkę sądownie.

§ 15.

Członek, który wystąpił, lub który został wykreślony z powodu niepłacenia wkładek, a który chce ponownie należeć do Towarzystwa, ma być uważany jako nowozgłaszający się, musi zatem uiścić wpisowe.

Członkowie występujący lub wykreśleni nie

mogą żądać zwrotu wkładek, ani też innych darów lub świadczeń, któreby na rzecz Towarzystwa poprzednio uczynili, bez zastrzeżenia sobie zwrotu tychże.

7. Wykluczenie.

§ 16.

Wydział ma prawo wykluczenia członka, jeżeli tenże:

- a) działa na szkodę Towarzystwa;
- b) dopuścił się czynu hańbiącego.

§ 17.

Członkom wykluczonym przysługuje do 14 dni od chwili zawiadomienia ich o wykluczeniu, prawo rekursu w drodze Wydziału do Walnego zgromadzenia, jednak aż do rozstrzygnięcia rekursu zostają oni pozbawieni praw członka.

§ 18.

Członek raz prawomocnie wykluczony nie może być ponownie przyjętym do Towarzystwa, traci wszelkie prawa, przysługujące członkom, nie może żądać zwrotu wkładek, ani też innych darów lub świadczeń, któreby na rzecz Towarzystwa poprzednio uczynił bez zastrzeżenia sobie zwrotu tychże.

8. Fundusze i majątki Towarzystwa.

§ 19.

Towarzystwo czerpie dochody:

- a) z wpisowego członków;

- b) z wkładek;
- c) z darów i zapisów;
- d) ze subwencji;
- e) z dochodów z kursów, wykładów, odczytów, wycieczek, przedstawień teatralnych i t. d.;
- f) z odsetek od specjalnych funduszy; utworzonych w łonie Towarzystwa,
- g) z innych źródeł, np. dochodu z wydawnictw i t. p.

§ 20.

Sposób zarządu dochodami i ewentualny podział majątku na fundusze oznacza Walne zgromadzenie.

9. Władze Towarzystwa.

§ 21.

Władzami Towarzystwa są:

- a) Walne zgromadzenie członków;
- b) Wydział;
- c) Delegaci i zgromadzenie delegatów;
- d) Konferencje członków;
- e) Komisja kontrolująca;
- f) Sąd polubowny.

10 Walne zgromadzenie.

§ 22.

Zwyczajne Walne zgromadzenie odbywa się z reguły w miesiącu styczniu każdego roku.

Porządek dzienny ustanawia Wydział. Walne zgromadzenie nie może uchwalić rozszerzenia lub przedstawienia punktów porządku dziennego.

§ 23.

Nadzwyczajne Walne zgromadzenie może być zwołane:

- a) na podstawie uchwały Wydziału;
- b) na wniesione do Wydziału pisemne żądanie jednej czwartej części członków zwyczajnych, w którem to piśmie ma być podany cel zwołania Walnego zgromadzenia.

§ 24.

Walne zgromadzenie ma być zapowiedziane na 7 dni naprzód przez pisemne zawiadomienie członków.

Walnemu zgromadzeniu przewodniczy prezes lub jego zastępca.

Uchwały Walnego zgromadzenia zapadają bezwzględną większością głosów. W razie różności głosów rozstrzyga prezes.

Do ważności uchwał Walnego zgromadzenia potrzebna jest obecność jednej czwartej części członków Towarzystwa. W razie braku kompletu o oznaczonej godzinie, może powziąć uchwały Zgromadzenie, odbyte w godzinę później.

§ 25.

Wybory odbywają się kartkami, jeżeli Walne zgromadzenie inaczej nie postanowi. W razie nieotrzymania bezwzględnej ilości głosów przez jednego lub kilku kandydatów, należy zarządzić wybór ściślejszy pomiędzy kandydatami, którzy otrzymali największą ilość głosów. W razie równości rozstrzyga los.

11. Zakres działania Walnego zgromadzenia.

§ 26.

Do zakresu Walnego zgromadzenia należy:

- a) zatwierdzenie protokołu z ostatniego Walnego zgromadzenia;
- b) przyjęcie do wiadomości lub odrzucenie sprawozdania czynności Wydziału i sprawozdania Komisji kontrolującej;
- c) decyzja, co do rozdziału majątku i sposobu zarządzania nim;
- d) ustanowienie wkładek rocznych dla członków zwyczajnych;
- e) załatwienie odwołań od zarządzeń Wydziału;
- f) mianowanie członków honorowych na wniosek Wydziału bez dyskusji;
- g) wybór 5 do 9 członków Wydziału na przeciąg jednego roku a mianowicie: prezesa, wiceprezesa, sekretarza, skarbnika i innych potrzebnych funkcjonariuszy;

- h) wybór 3 członków Komisji kontrolującej;
- i) uchwalenie rocznego preliminarza;
- j) załatwienie spraw porządku dziennego, przedłożonego przez Wydział lub rozszerzonego przez Walne zgromadzenie;
- k) zatwierdzenie regulaminu czynności Wydziału, Komisji kontrolującej i Sądu polubownego lub zmiana;
- l) zmiana statutu Towarzystwa;
- m) załatwienie wniosków Wydziału i wniosków członków;
- n) rozwiązanie Towarzystwa .

12. Wydział.

§ 27.

Wydział składa się z 5 do 9 członków, wybranych przez Walne zgromadzenie na przeciąg jednego roku a mianowicie: prezesa, wiceprezesa, sekretarza, skarbnika i innych potrzebnych funkcjonariuszy.

§ 28.

Wydział odbywa swe posiedzenia conajmniej cztery do roku. Do ważności uchwał Wydziału potrzebna jest conajmniej obecność 3 członków Wydziału, łącznie z prezesem lub wiceprezesem. Uchwały zapadają bezwzględna większością głosów. W razie równości głosów, rozstrzyga przewodniczący. Posiedzenie Wy-

działu zwołuje prezes sam lub na żądanie wóch członków Wydziału.

§ 29.

W razie ustąpienia lub śmierci członka Wydziału, może Wydział na jego miejsce powołać zastępcę z pośród członków Towarzystwa. Powołany w ten sposób urzęduje tylko do najbliższego Walnego zgromadzenia.

§ 30.

Do zakresu działania Wydziału należą wszelkie czynności, zastrzeżone Walnem zgromadzeniem, a w szczególności Wydział:

- a) zarządza majątkiem Towarzystwa;
- b) mianuje delegatów dla poszczególnych miejscowości, porucza im pewien zakres działania i zwołuje zgromadzenia delegatów dla popierania celów Towarzystwa;
- c) dąży do osiągnięcia celów Towarzystwa przez stosowanie środków, podanych w § 3 niniejszego statutu;
- d) układa regulaminy czynności dla całego Wydziału i dla poszczególnych swoich funkcjonariuszów, dla delegatów i zebrań delegatów, dla Sądu polubownego i konferencji pedagogicznych;
- e) zwołuje konferencje pedagogiczne członków;
- f) przedstawia Walnemu zgromadzeniu wnio-

ski i co do zamianowania członków honorowych;

g) zdej sprawozdanie z czynności rocznych i ze stanu majątku na Walnem zgromadzeniu.

§ 31.

Członkowie Wydziału urzędują bezpłatnie, Walne zgromadzenie może atoli w miarę środków przyznać pieniężne wynagrodzenie za pewne stałe czynności członków Wydziału.

13. **Czas czynności.**

§ 32.

Rok administracyjny rozpoczyna się z 1. stycznia a kończy się z 31. grudnia.

14. **Delegaci.**

§ 33

Delegatów mianuje Wydział dla poszczególnych miejscowości na przeciąg jednego roku i porucza im pewien zakres działania dla celów Towarzystwa. Mają oni być łącznikiem pomiędzy Wydziałem i członkami a wspierać Wydział w osiągnięciu celów Towarzystwa. Delegaci urzędują na podstawie regulaminu, wydanego dla nich przez Wydział.

§ 34.

W celu omówienia różnych spraw Towarzystwa i sposobów działania, zwołuje delegatów Wydział Towarzystwa.

15. Konferencje pedagogiczne.

§ 35.

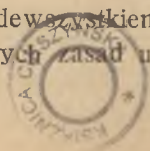
Conajmniej dwa razy w roku zwołuje Wydział członków zwyczajnych na konferencje pedagogiczne. Konferencje mają się odbywać w miejscowościach, w których już istnieją uzupełnione szkoły przemysłowe lub zawodowe, oraz „Ogniska“ młodzieży i mają być, o ile możliwości połączone z wzorowymi lekcjami praktycznymi w szkole, wystąpiami w „Ognisku“ młodzieży.

§ 36.

Na konferencjach mają być omawiane wszystkie sprawy, dotyczące celów Towarzystwa i środków, prowadzących do celu, ale przede wszystkim powinny konferencje zajmować się sprawami pedagogicznymi i metodycznymi szkół i „Ognisk“. Konferencje mogą powoływać do życia komisje i sekcje, którym i oruczają do przeprowadzenia pewne określone zadanie pedagogiczno-metodyczne lub inne.

§ 37.

Na życzenie członków mogą być konferencje rozdzielone na okręgi, w takim razie atoli musi się odbyć conajmniej jedna konferencja krajowa, której zadaniem byłoby przede wszystkim doprowadzić do pewnych wspólnych zasad uchwały konferencji okręgowych.

§ 38.

Na konferencjach krajowych przewodniczy prezes, względnie wiceprezes. Sposób prowadzenia konferencji okręgowych postanowi regulamin.

§ 39.

Członkowie wspierający i honorowi mogą brać udział w konferencjach z głosem doradczym.

§ 40

Regulamin konferencji krajowych i okręgowych, komisji i sekcji uchwała, względnie zatwierdza Wydział Uchwały tych zebrań podlegają zatwierdzeniu Wydziału.

16. Komisja kontrolująca.

§ 41.

Komisja kontrolująca składa się z 3 członków, wybranych przez Walne zgromadzenie na przeciąg jednego roku. Obowiązkiem jej jest przeglądanie ksiąg Towarzystwa i badanie stanu majątku i to nawet bez poprzedniego zawiadomienia. Przed Walnem zgromadzeniem najpóźniej na trzy dni, powinna Komisja kontrolująca przeprowadzić dokładne szkonto i złożyć z tegoż na piśmie Walnemu zgromadzeniu sprawozdanie wraz z odpowiednim wnioskiem co do udzielenia Wydziałowi absolutorjum. Ko-

misja kontrolująca spełnia swoje czynności na podstawie osobnego regulaminu, zatwierdzonego przez Walne zgromadzenie.

17. Sąd polubowny.

§ 42.

Spory, wynikłe pomiędzy członkami ze stó-sunków Towarzystwa, dalej spory pomiędzy członkami a Wydziałem, nie przekazane wyraźnie Walnemu zgromadzeniu, rozstrzyga Sąd polubowny, który składa się z 3 członków. Od wyroku sądu polubownego niema odwołania. Sąd polubowny sprawuje swe czynności na podstawie regulaminu, zatwierdzonego przez Walne zgromadzenie.

§ 43.

Obie strony, wiodące spór, wybierają po jednym sędziu z grona członków. Wybrani powołują trzeciego z grona członków zwyczajnych, na przewodniczącego. W razie niemożności osiągnięcia zgody co do osoby przewodniczącego, rozstrzyga los pomiędzy proponowanymi.

18. Reprezentacja Towarzystwa.

§ 44.

Prezes względnie jego zastępca wraz ze sekretarzem reprezentuje Towarzystwo na zewnątrz. Pisma, wychodzące z Towarzystwa

podpisuje prezes względnie jego zastępca i sekretarz.

19. Zmiana statutu.

§ 45.

Zmiana statutu może być uchwalona na Walnem zgromadzeniu bezwzględną większością głosów.

20. Rozwiązanie Towarzystwa.

§ 46.

Rozwiązanie Towarzystwa może nastąpić na Walnem zgromadzeniu na wniosek Wydziału za uchwałą bezwzględnej większości głosów.

§ 47.

W razie rozwiązania Towarzystwa przechodzi jego majątek na Towarzystwo nauczycieli polskich w Cieszynie. Jeżeliby to Towarzystwo już nie istniało, to o przeznaczeniu majątku decyduje ostatnie Walne zgromadzenie. (W razie niemożności zwołania Walnego zgromadzenia, decyduje ostatnie posiedzenie Wydziału.) Atoli majątek ten może być przeznaczony jedynie na cele polskich Towarzystw oświatowych.

ZBIORY
S. ZAHRADNIKA

Książnica Cieszyńska

KD I 3391